

Gre za težko poimenovan prizor. Na levi strani je figura moža v značilni furlanski obleki tistega časa, na desni pa figura žene. Med njima naj bi stalo drevo (ohranjeni fragmenti), pod njima pa je v horizontalni razpotegnjen napis v gotskem tipu pisave. Zaradi številnih poškodb je tekst, kljub prizadevanju strokovnjakov, nečitljiv. Čeprav smo si prizadevali, da se poslikava ne bi poškodovala, je med sanacijo zidu prišlo na določenih mestih do zamakanja inicirne mase. Freskoomet ter z njim barvna plast sta bila v preteklosti fizično poškodovana. Površina je bila opleskana z apnenim beležem, napikana, čez njo pa je bil nanesen sloj malte. Večje površine poslikave so skupaj z ometom odpadle, na določenih delih pa so nastale manjše in večje razpoke.

Po končani popotresni gradbeni sanaciji je sledil konservatorsko-restavratski poseg. Po odstranitvi inicirne mase, ki je prekrila nekatere dele barvne površine, smo odstranili belež. Po klasični tehnologiji smo z apneno malto utrdili obstoječ freskoomet ter plombirali manjkajoče dele. Na tako pripravljeno podlago smo rekonstruirali barvno površino in dali objektu dokončno podobo.

Anton Naglost

81

EŠD: 3761

Naselje: Kobjeglava

Občina: Komen

Ime: cerkev sv. Mihaela

Področje: R

Obdobje: 15. stoletje

Cerkev sestavljajo petosminska zaključen prezbitarij, krit s korci in grajen iz lepo obdelanih klesancev, višja pravokotna ladja, krita s škrlami, in zvonik, ki stoji severno od glavni fasadi. V cerkvi je kvalitetna baročna oprema ter strop s poslikavami z začetka 20. stoletja goriškega slikarja Clementa Delnerija.

Cerkev je vzdrževana in v dobrem stanju. Nekoliko poškodovana in zamazana je poslikava na stropu. Treba je bilo prepleskati notranjščino.

Sondiranje je naročil župnijski upravitelj, da bi se tako določile barve za obarvanje notranjščine. Izkazalo se je, da sta vzhodni dve tretjini severne stene ladje starejši od ostalih. Verjetno so v začetku 17. stoletja cerkev povečali. Podaljšali in razširili so cerkveno ladjo proti zahodu in jugu. Iz pravokotno obdelanih klesanih kamnov stare gotske cerkve so pozidali nov večji prezbitarij. Ob zahodni fasadi cerkve je bil pozidan zvonik.

Od stare gotske cerkve se je ohranila le severna

stena. Na njej se je ohranilo več plasti starejših ometov, med njimi tudi plast zaglajenega obarvanega ometa z značilnimi lastnostmi poznogotske freskoposlikave. Odprtih je bilo več sond, da bi se tako določili ohranjenost, obseg in kvaliteta poslikave. V vseh petih sondah, narejenih v vzhodnih dveh tretjinah stene, se je pod 2–4 cm debelo plastjo poznejših ometov in beležev naletelo na poslikavo, katere omet je bil ponekod preperel in brez veziva in močno zasigan. Edina večja vrzel v steni je bila, kot kaže, narejena z namestitvijo baročne prižnice in prebojem vrat za dostop nanjo. Sonda ob prižnici je odkrila obraz. Pokazalo se je, da gre za s krvjo oblitega Trpečega Kristusa, zelo kvalitetno naslikanega v maniri poznogotskega, ekspresionistično navdahnjenega slikarstva.

Na Krasu zaradi večanja in prezidav cerkva v poznejših obdobjih in uničena v času prve svetovne vojne gotskih stenskih poslikav praktično ni. Zato je kobjeglavska najdba, kjer se obeta skoraj cela stena zelo kvalitetnih gotskih poslikav, še toliko bolj dragocena.

Andrej Jazbec

82

EŠD: 236

Naselje: Koper

Občina: Koper

Ime: Koper – arheološko najdišče

Področje: A

Obdobje: rimsko obdobje, srednji in novi vek

Zavod za varstvo kulturne dediščine, OE Piran, je od 26. 4. do 13. 7. 2007 izvajal stalni arheološki izkop z dokumentiranjem nad gradbenimi deli na Cankarjevi ulici, trgu Brolo in Titovem trgu v Kopru. V tem času je podjetje Grafist, d. o. o., izvajalo strojne izkope na omenjenih lokacijah. Od samega začetka je ZVKDS, OE Piran, spremljal in dokumentiral sedimente, odkrite v profilih komunalnih izkopov. Na podlagi teh je prišlo tudi pozneje do dogovora o izkopu dveh testnih zaščitnih sond. Sondi sta se nahajali na trasi komunalnega izkopa, ki ga je izvajalo podjetje Grafist, d. o. o. Sonda 1 se je nahajala na Cankarjevi ulici, pred dijaškim domom (Cankarjeva 5), in je merila približno 8,5 x 2 m. Arheološki strokovni izkop sonde 1 je potekal od 4. do 8. 6. 2007. Ob pomoči dveh tehnikov ga je vodil Evgen Lazar, univ. dipl. arheol. Sonda 2 pa se je nahajala na robu trga Brolo in je bila arheološko strokovno izkopana v času med 19. in 22. 6. 2007. Tudi arheološki strokovni izkop sonde 2 je izvedel in vodil Evgen Lazar, univ. dipl. arheol., pomagal pa